

PATENTNI SPIS BR. 1500.

Josip Kirasić, mehaničar, Zlatar.

Časovnik sa kazalom na dvadeset i četiri časa.

Prijava od 22. jula 1922.

Važi od 1. marta 1923.

Časovnik ima kružno kazalo, koje je po vanjskoj periferiji k_1 (slika 1) podjeljeno na 24 dela, to jest na 24 časa ili ukupno na jedan dan, počimajući od 1 do 24.

Nutarnja kružnica k_2 (slika 1) na kazalu obeležava minute od 1 do 60. Mala kazaljka a_1 (slika 1) pokazuje minute, a velika kazaljka a_2 (slika 1) pokazuje časove (satove). Dok mala kazaljka a_2 obide celu nutarnju kružnicu k_2 1 pokazuje minute, dotle velika kazaljka a_1 pređe samo razmak između susjednih znakova, koji obeležuju časove (ure). Radi toga mora da se kazaljka za časove (satove) a_2 (slika 1) kreće na polovicu laganije, da bi prevalila celu periferiju kazala, mesto u 12 časova, (kao do sada), odsad u vreme od 24 časa. Ovo se postizava time, da je na centralnoj osovini o_1 (slika 2) dosadanjeg sistema časovnika postavljen kotač c_1 (slika 2), koji sa svojim zupcima tera, posredstvom kotača c_2 (slika 2) kotač c_3 (slika 2) na kojem je pričvrćena veća kazaljka za ure a_2 (slika 1) u istom odnošaju kao i kod dosadašnjih časovnika.

Ovaj kotač c_3 (slika 2) ne stoji sada kao kod običnih časovnika na centralnoj osi o_1 (slika 2), već na jednoj novoj osi o_2 (slika 2). Ova nova os o_2 na svojoj protivnoj strani (slika 3) ima kotač sa 20 zubi c_4 (slika 3), koji, pomoću još jednog pomoćnog kotača sa 20 zubi c_5 (slika 3), okreće kotač sa 40 zubi c_6 (slika 3), namješten na prijašnjoj centralnoj osi tako, da dok centralna osa o_1 (slika 2 i 3) napravi jedan okretaj, ova nova os o_2 (slika 2 i 3) napravi dva okretaja.

Na ovoj novoj osi o_2 (slika 2) pričvrćena je kraća kazaljka za minute a_1 (slika 1),

koje šiljak napravi tako 24 okretaja, dok šiljak kazaljke za ure napravi jedan okretaj po periferiji kazala.

Nastaloj činjenici, da bi se sada kazaljke okretale dvostrukom brzinom, dade se do-skočiti na dva načina: ili se produži njihaljka, ili se umani broj zubova na kotaču c_1 (slika 2), ili kombinirano.

Cijelim ovim namještajem pokreće se čitavi mehanizam za polovnu sporije, a posljedica je, da se nategnuto pero časovnika odviše u dvostrukom vremenu, pa je tako mjesto svako 24 časa dovoljno, da se pero nategne svako 48 časa, t. j. u dvostrukom vremenskom razmaku.

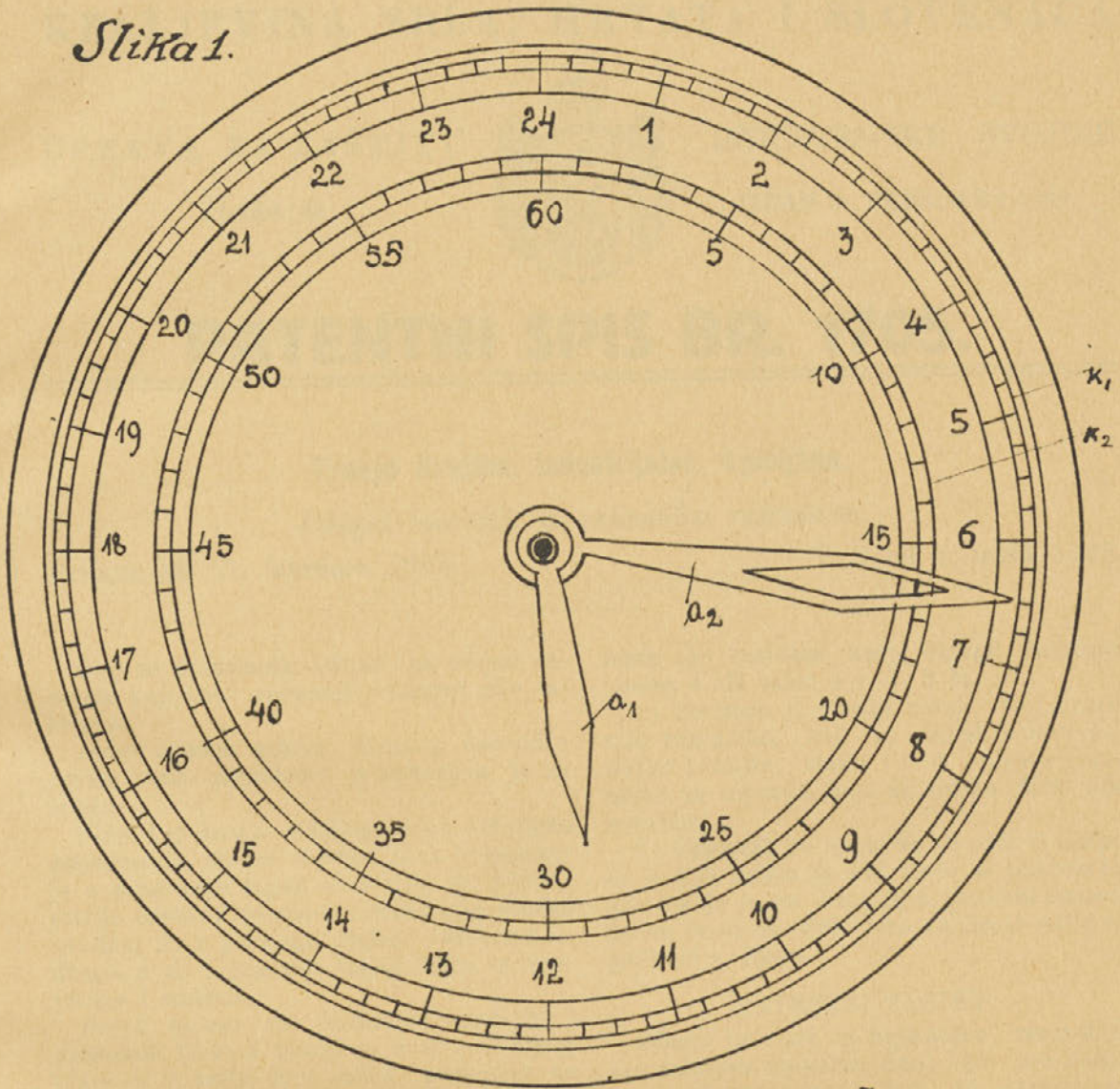
PATENTNI ZAHTEVI:

1. Časovnik sa kazalom na dvadeset i četiri časa, naznačen je time što je vanjska kružnica k_1 razdeljena na 24 časa, a nutarnja kružnica k_2 na 60 minuta, pa dok mala kazaljka a_1 obide cijelu kružnicu, velika kazaljka a_2 prevali razmak između dvaju susjednih časova.

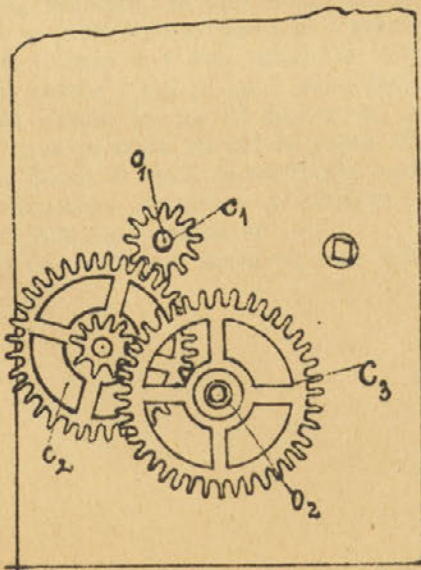
2. Časovnik sa kazalom na dvadesetčetiri časa po zahtevu 1, naznačen time, da na centralnoj osovini o_1 postavljeni kotač c_1 , posredstvom kotača c_2 , tjera kotač c_3 , koji nosi kazaljku za časove a_2 i stoji sada, ne na centralnoj osovini o_1 već na posebnoj osovini o_2 , koja nosi kazaljku za minute a_1 , te se okreće pomoću kotača sa 20 zubi c_4 , nalazećeg se na ujezinom suprotnom kraju s druge strane mehanizma, koji je tjeran, posredstvom još jednog kotača sa 20 zubi c_5 , od kotača sa 40 zubi c_6 , namještenog također na suprotnoj strani mehanizma, na centralnoj osovini o_1 .

Slika 1.

Slika 2.

Slika 3.

